



Jeannine Marchand

zwart - wit

Wit en zwart. Licht en schaduw. Het zijn de essentiële elementen in het werk van Jeannine Marchand. De witte, organische vormen zijn helemaal glad afgewerkt en hebben een matglanzend oppervlak, dat het licht verstrooit. De plooien in het werk geven sensuele contouren en eindigen in scherpe randen tegen een zwarte achtergrond.

Voor Jeannine Marchand (PR, 1976) zijn de plooien, draperieën en oppervlakken van haar werk hulpmiddelen. Om de verhouding met de ruimte te onderzoeken. Niet alleen om de werken heen, maar ook in het werk zelf. De interne lichtval is bepalend voor de indruk, voor de werking op de toeschouwer. Hij bepaalt het ruimtegevoel dat het werk oproept. Het spel van licht en ruimte is ook belangrijk bij tentoonstellingen. Jeannine knobelt dan van tevoren precies uit waar en hoe stukken moeten hangen om optimaal aanwezig te zijn. Dat doet ze in haar atelier, dat speciaal met aandacht voor licht is gebouwd: 'Het licht in mijn studio is zelf een bron van inspiratie geworden.'

Antelope

Dat licht zo enorm belangrijk is wist Jeannine al, maar toen ze een bezoek bracht aan **Antelope Valley** werd dat gevoel nog versterkt. 'Al die soorten licht, direct, weerkaatst, indirect en het overvloeien. De schaduwen, positieve en negatieve ruimten. Ik besepte hoe onze hersenen dat allemaal met elkaar verbinden en zo'n overweldigende indruk kunnen geven.' Antelope Valley is eigenlijk gewoon een scheur in de aarde, uitgeslepen door hevige regens, die in dat gebied in Arizona vaak voorkomen. De flash floods zijn berucht. In een oogwenk stroomt zo'n scheur dan vol water, met alle gevaarlijke gevolgen van dien. Maar op den duur ook het effect van het slijpende water, dat de meest grillige en mooie formaties laat ontstaan.

Plooien

Antelope Valley sluit natuurlijk prachtig aan bij het geplooiende werk dat Jeannine maakt. Het was destijds een echte vondst. Eentje die meteen een verbinding maakte met vroeger. Met haar moeder die altijd alles zelf naaide. De kleren van



Vorige pagina: **Antelope Valley**, foto: Mels Boom
► **Cocon**, 2006, foto: Tom Mills

Jeannine. 'Er lag altijd een kleed op tafel, of een stuk stof waar wat uit gemaakt moest worden. Die stof was een onderdeel van mijn leven van toen. En het is nu een onderdeel geworden van mijn beeldtaal. Ik weet nog goed hoe het gebeurde. Het was nog tijdens mijn studie voor mijn BA. Ik was platen aan het rollen en ik ging veel te ver. Die ene plaat werd veel te dun, scheurde en ik hield nog maar een helft in mijn handen. De andere lag op de grond, helemaal gevouwen en geplooid. Het was een magisch moment toen ik doorkreeg wat ermee kon. Ik ging experimenteren. En nu is dat concept gerijpt. Die zachte vormen geven een vertrouwd gevoel. Geborgenheid. Troost. Ik wil de kijker een gevoel van vrede geven, van kalmte.'

Fotografie

De eerste geplooidde stukken waren lappen, bij elkaar gehouden met betonspijkers en bestreken met ijzeroxide. Maar gaandeweg veranderde dat. Door de fotografie. Jeannines vader was

enthousiast fotograaf. Als kind al mocht ze af en toe zijn camera uitproberen. Het kijken door de zoeker gaf een hele nieuwe wereld weer. En de belangstelling voor het maken van foto's bleef. 'Ik was in 1995 naar Philadelphia gegaan om psychologie te studeren. Maar al snel bleek dat niet zo'n beste keuze te zijn. Mijn bijvakken waren destijds keramiek en fotografie. Dus zwaaide ik om en maakte van keramiek mijn hoofdvak. Fotografie bleef een grote rol spelen. Toen ik later weer een cursus zwart-wit fotografie volgde en mijn eigen keramiek fotografeerde werd me duidelijk hoe hoe belangrijk licht is in mijn werk. Ik maakte toen heel minimalistische komvormen. De eenvoud en de puurheid van zwart en wit moest ik naar klei vertalen. De hoge lichten, de schaduwen, de scherpe lijnen en zachte volumes van de klei. Toen begon ik met het schuren en verfijnen de witte ongeglazuurde klei. Voor mij moet het oppervlak niet glanzen zoals bij glazuur, maar het licht moet erdoor gevangen worden.'

Deur, 2008, h 235 cm, foto Jeannine Marchand



Organische vormen

De ommezwaai naar keramiek als hoofdvak kwam destijds niet uit de lucht vallen. Jeannine was als kind al vroeg met klei bezig. Een tante was een bekende keramiste in haar geboorteland Puerto Rico. En haar ouders stuurden haar op haar negende al naar een speciale keramijschool. Ze leerde er over handopbouw, kleisoorten en glazuren. En maakte als snel stukken in de lokale traditie. Er was inspiratie in overvloed. Thuis, met een moeder die porselein beschilderde en met een eigen werkplek in de garage. En natuurlijk het land, met zijn Spaanse koloniale architectuur, het kleurrijke leven, de zee, stranden, schelpen en wilde flora. Al die invloeden speelden een rol bij de ontwikkeling van Jeannine's werk. De organische vormen komen er vandaan, de bloemen, bladeren en zeewezens. Later gecombineerd met geplooid onderdelen, zoals Capullo.

Penland

Jeannine geeft tegenwoordig les aan de Penland School of Crafts, een bekend Amerikaans keramiekcentrum in Noord Carolina. Ze was er na het behalen van haar Master of Fine Arts ook Core Fellow (een soort lange AIR). 'Het is een geweldig stimulerende plek. We zijn hier echt de hele tijd met het maken van kunst bezig. Uitwisseling en samenwerking zijn prima. Er zijn goede docenten, zowel autodidacten als academici. En behalve in keramiek krijgen de studenten ook de gelegenheid zich te bekwamen in andere materialen en technieken: hout, metaal, glas, fotografie. Ik heb hier mijn plek gevonden, mijn thuis.'

Jeannine Marchand studeerde (BA) aan de Saint Joseph's University, Philadelphia PA en aan de Cranbrook Academy of Art, Bloomfield Hills MI.

Ze was Core Fellow aan de Penland School of Crafts, Penland NC en AIR op diverse plaatsen.

In 2009 organiseerde ze een biennale in Honduras.



▲ *Schaal met vouwen*, 201?, h ?? cm, foto:

▼ *De negen nimfen*, 201?, h ?? cm,



Techniek

Jeannine bouwt haar stukken op met platen klei. Ze legt de platen op de vloer van haar atelier om vrij te kunnen werken en drapeert ze. Daarbij volgt ze de bewegingen die de kleiplaten bij het hanteren maken. Ze laat de platen telkens aansluiten op degene die ze al gelegd heeft.

Na het stoken worden alle onderdelen droog geschuurd, nat geschuurd en nog eens droog geschuurd om een heel glad en mat oppervlak te krijgen. Tenslotte worden de stukken op een houten achtergrond gemonteerd, met daar omheen een stalen frame.

► Jeannine aan het werk in haar atelier
foto's: Cristina Córdova

▼ **Vouwen LI**, 2015, h 90 cm, foto: Jeannine Marchand
Dit stuk werk als finalist geselecteerd voor de **Zanesville prijs voor hedendaagse keramiek 2015** (uitreiking 25 september)

